

Міністерство освіти і науки України
Володимир-Волинський фаховий коледж

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

директор Володимир-Волинського
фахового коледжу

Олександр КОНОВАЛЮК

Наказ № 5 від "05" січня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення та
рецензування відкритих
навчальних занять у
Володимир – Волинському
фаховому коледжі

м. Володимир-2024

1. Загальні положення

Положення про планування, проведення та рецензування відкритих навчальних занять у Володимир - Волинському фаховому коледжі (далі – Коледж) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Коледжі і є складовою забезпечення якості освіти.

Положення висвітлює методичні питання та регламентує порядок організації відкритих навчальних занять педагогічних працівників (далі викладачів) у Коледжі, їх планування, підготовку, проведення та рецензування.

1.1. Відкрите навчальних заняття – форма активного методичного навчання, що забезпечує розвиток та удосконалення професійно-педагогічної компетентності викладачів. Відкрите навчальне заняття – форма управлінського контролю, метою якого є виявлення рівня професійної компетенції та педагогічної майстерності викладача для подальшого його удосконалення. Такий контроль створює належний порядок у процесі навчання, стимулює мотивацію і викладачів, і здобувачів освіти. Він спонукає викладача постійно самовдосконалюватися, професійно зростати. Коло критеріїв оцінки педагогічної діяльності викладача дозволяє розглянути цю діяльність у комплексі, виявити, що заслуговує на увагу, може бути розповсюджено на аспекти, які потребують подальшого коригування або вдосконалення.

1.2. Метою проведення відкритих навчальних занять є:
поширення перспективного педагогічного досвіду викладачів;
обмін досвідом використання інтерактивних методів, сучасних засобів та прийомів навчання, новітніх педагогічних технологій;
контроль за якістю навчальних занять; розробка методичних рекомендацій щодо упровадження авторських методик викладання в освітній процес Коледжу.

1.3. Функції відкритих навчальних занять: інформаційна – отримання інформації щодо рівня професійної компетентності, педагогічної майстерності викладача та рівня підготовленості здобувачів освіти;

діагностична – визначення провідних методів, засобів, прийомів, технологій, що застосовуються викладачем, їх відповідність цілям навчального заняття, врахування ним специфіки аудиторії;

встановлення причин наявних недоліків у знаннях здобувачів; мотивуюча – стимулювання подальшого удосконалення професіоналізму викладача та активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти;

прогностична – вивчення, узагальнення та поширення педагогічного досвіду, визначення шляхів удосконалення педагогічної майстерності викладача.

1.4. Види відкритих навчальних занять, що проводяться у Коледжі:

пробне – проводиться з метою визначення потенційної спроможності роботи викладачем претендента на цю посаду. Особа, яка проводить пробне заняття, може не мати педагогічного досвіду;

поточне (планове) – є обов'язковим і проводиться у міжатестаційний період при підготовці викладача до чергової атестації, відповідно до графіку (не пізніше як за місяць до підсумкового засідання атестаційної комісії I-го рівня у поточному навчальному році);

позапланове – проводиться у міжатестаційний період при підготовці викладача до позачергової атестації або при надходженні до адміністрації Коледжу скарг на низький рівень проведення навчальних занять викладачем;

відкрите – проводиться досвідченим викладачем з метою демонстрації сучасних методик викладання, використання новітніх освітніх технологій та викладачем, який претендує на присвоєння педагогічного звання «старший викладач» або «викладач-методист».

1.5. Типи відкритих навчальних занять:

- лекційні,
- практичні,
- семінарські,
- лабораторні.

Також з метою обміну досвідом виховної роботи викладачами Коледжу проводяться відкриті виховні заходи.

1.6. Відкрите заняття (захід) потребує від викладача певної підготовки та завжди є показовим.

1.7. Принципи контролю відкритого навчального заняття:

- об'єктивність, що передбачає правильне визначення викладачем понять, категорій, відповідність між темою заняття і викладом матеріалу, адекватне оцінювання знань здобувача освіти під час проведення заняття;

- систематичність – регулярність виявлення професійного рівня, наукової та методичної компетентності викладачів;

- спонукання – заохочення викладача до постійного самовдосконалення та професійного зростання;

- тематичність – спрямованість на виявлення найбільш суттєвого у викладанні навчального матеріалу, концентрація уваги на чітко сформульованих питаннях програми, орієнтація на виявленні зв'язків між темами та міждисциплінарних зв'язків;

- всебічність – критерії оцінки педагогічної діяльності викладача дозволяють вивчити її комплексно: виявити, що саме заслуговує на увагу, підлягає узагальненню та розповсюдженню, які саме аспекти потребують подальшого коригування або удосконалення.

1.8. Інформація про відкрите навчальне заняття оголошується заздалегідь, є доступною для всього педагогічного колективу (шляхом розміщення оголошення). Додаток Б

Відкрите заняття відвідують: члени атестаційної комісії та члени Методичної ради Коледжу, викладачі циклових комісій.

1.9. Навчальне заняття вважається таким, що відбулося, згідно вимог, якщо на ньому протягом зазначеного часу були присутні не менше трьох відвідувачів, включаючи голову циклової комісії. В іншому випадку проведене заняття кваліфікується як взаємовідвідування.

2. Планування відкритих навчальних занять

2.1. Графік відкритих навчальних занять складається головами циклових комісій, які надають його до методичного кабінету до 1 жовтня (додаток А).

2.2. Інформація про відкрите навчальне заняття додатково оприлюднюється через оголошення за 3-5 днів до його проведення (додаток Б).

2.3. Перенесення відкритих навчальних занять дозволяється у разі хвороби викладача, його відрядження тощо. Про зміни у графіку відкритих занять завчасно інформується методист та завідувач методичним кабінетом.

2.4. Право вибору теми, виду та форми проведення відкритого заняття надається викладачу.

2.5. Викладач, який проводить відкрите навчальне заняття, зобов'язаний:

- повідомити голову циклової комісії та методиста про тему заняття, методичну ціль, форму його проведення;

- визначити дату, час, академічну групу та аудиторію;

- підготувати методичну розробку, роздатковий дидактичний матеріал, інформаційні матеріали (наочність, мультимедійну презентацію, навчальні фільми тощо);

- визначити необхідні технічні засоби навчання;

- підготувати аудиторію (навчальний кабінет, лабораторію);
- повідомити здобувачів освіти про проведення відкритого заняття, а якщо планується використання нестандартної форми його проведення – підготувати до цього здобувачів;
- чітко дотримуватися програми освітнього компоненту, теми та змісту заняття.

Текстові матеріали викладача (текст/конспект лекції, методична розробка заняття тощо) мають бути надані голові циклової комісії на цифровому та паперовому носіях, надруковані державною мовою та відредаговані. Методичні розробки відкритих навчальних занять обговорюються на засіданнях відповідних циклових комісій.

2.6. Голова циклової комісії веде облік проведення відкритих навчальних занять викладачів з метою оптимізації їх планування та складання графіка відкритих занять циклової комісії на навчальний рік.

3. Проведення та оцінка результатів відкритого навчального заняття

3.1. Відвідувачі відкритого навчального заняття мають зайти до аудиторії до початку заняття, дотримуватися педагогічного такту та не втручатися в хід заняття.

3.2. Відвідувачі відкритого навчального заняття здійснюють аналіз та формують відгук про його результативність. Алгоритми аналізу відкритих навчальних занять наведені у додатку В.

3.3. Види аналізу відкритого навчального заняття:

короткий оціночний аналіз – це загальна оцінка навчального заняття, що характеризує рішення поставлених завдань на занятті і яка дає оцінку їхньої реалізації;

системний аналіз – це розгляд навчального заняття як єдиної системи з точки зору рішення головного дидактичного завдання й одночасно рішення розвиваючих завдань навчального заняття, забезпечення формування знань, умінь і навичок здобувачів освіти, засвоєння ними способів навчання;

повний - це система аналізів усіх аспектів навчального заняття. Реалізація завдань, зміст і види навчальної діяльності здобувачів освіти за такими характеристиками:

- Рівень засвоєння знань

- Розвиток пізнавального інтелекту
- Реалізація дидактичних принципів
- Формування відповідних результатів навчання

3.4. Обговорення відкритого навчального заняття а аналізом професійно-педагогічної компетентності викладача, методичного рівня заняття, позитивних та негативних моментів проводиться одразу після його проведення.

При цьому враховуються такі компоненти заняття.

- організаційний;
- науковий;
- логічний;
- психологічний;
- методичний;
- виховний.

3.5. Викладач, який проводив відкрите заняття, здійснює самоаналіз та має пояснити свій педагогічний задум, обґрунтувати вибір методів, прийомів, засобів, технологій навчання, які були використані на занятті.

3.6. Підсумки обговорення підводить голова циклової комісії.

3.7 Результати проведення відкритих навчальних занять, відображені у витягах з протоколів засідання циклової комісії та у журналах взаємовідвідування.

Розглянуто на засіданні Педагогічної Ради
Володимир-Волинського фахового коледжу

Протокол № 3 від 24.12. 2023 року

Додаток А

**ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
ВИКЛАДАЧІВ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ**

№зп	Прізвище , ініціали	Місяць\тиждень	Форма проведення

Додаток Б

ОГОЛОШЕННЯ

Дата, місце, час проведення

відбудеться відкрите заняття

Ім'я ПРИЗВИЩЕ викладача

з

назва освітнього компоненту

Тема заняття: « _____ »

Додаток В

Основні критерії оцінювання якості проведення відкритого заняття

Кожне заняття - це система, яку характеризують 5 таких складових:

1. Мета діяльності викладача (суб'єкт діяльності);
2. Здобувачі освіти (суб'єкт і об'єкт діяльності одночасно);
3. Зміст діяльності (навчальна, управлінська та інша інформація);
4. Способи діяльності (принципи організації, методи навчання);
5. Стиль взаємодії "викладач - здобувач".

Будь-яке заняття (теоретичне, практичне, лабораторне, лекція, семінар) повинно являти собою логічну, психологічну, організаційну, наукову, виховну та методичну єдність.

Компоненти заняття, за якими оцінюється якість проведення заняття:
організаційний - це старанна підготовка до заняття як викладача, так і здобувача освіти, продуманий науково-методичний комплекс забезпечення, відбір форм і методів, раціональний розподіл часу та організація плідної роботи всієї групи й кожного студента окремо;

науковий - це високий науковий рівень викладання, глибоке знання матеріалу, нових досягнень у своїй та суміжних з нею галузях знань, уміння ними розпорядитись;

логічний - це послідовний, логічний зв'язок всіх етапів заняття як єдиного цілого;

психологічний - викладач і здобувач виступають в ролі партнерів; на занятті панує атмосфера доброзичливості, емоційності, зацікавленості, відкриття чогось нового, що спонукало б здобувача освіти до творчої активності, бажання приймати участь в обговоренні проблем, співпрацювати з викладачем;

методичний - це методичне забезпечення різноманітних методів навчання і контролю, які відповідали б типу заняття та його цілям, сприяли б їх реалізації;

виховний - при викладанні свого предмету, використовують не лише "технічний", а й гуманітарний потенціал кожної навчальної дисципліни, тобто орієнтація на студента, формування його пізнавальних інтересів і потреб.

Методичні рекомендації до аналізу заняття

При аналізі та оцінці якості проведення заняття необхідно враховувати:

1. Організацію та планування заняття.
2. Методичну організацію заняття:
 - наявність навчально - методичної карти заняття;
 - психологічні та гігієнічні умови проведення заняття;
 - поведінку викладача, якість та темп мови, емоційність;
 - раціональність використання навчального часу на занятті;
 - використання ефективних методів навчання.
3. Форми та методи контролю знань:
 - форми вихідного рівня знань;
 - рівень складності контрольних завдань (II-III);
 - форми проведення контролю кінцевого рівня знань.
4. Самостійна робота студентів на занятті:
 - форми самостійної роботи та її методичне забезпечення.
5. Виховна діяльність викладача на занятті.
6. Діяльність студентів на занятті:
 - ступінь активності;
 - рівень та стійкість уваги;
 - засоби забезпечення спілкування "викладач-студент".
7. Підсумки заняття:
 - підсумки організації проведення заняття (готовність студентів, активність, дисциплінованість);
 - активізація професійної важливості запропонованого завдання.